

DIEGO FABRI, *Suđenje Isusu*, prijevod Radovan Grgec (Zagreb 1973) 164. str. Izdavač: HKD sv. Ćirila i Metoda. Serija: Džepna knjiga, sv. 5.

Nakon što nam je HKD sv. Ćirila i Metoda u seriji »Džepne knjige« predstavilo *Paul Claudela* (»Navještenje«, »Razdioba podneva« *Graham Greene* (»Svršetak ljubavne priče«) i ovogodišnjeg dobitnika Nobelove nagrade za književnost *Heinricha Bölla* (»Kruh ranih godina«), ovim 5. sveskom nam predstavlja poznato djelo suvremenog talijanskog pisca *Diega Fabbrija*, dramu »Suđenje Isusu«, koja staru temu o sudbonosnom i najglasovitijem jeruzalemskom procesu obrađuje na nov i suvremen način.

D. Fabbrija smatraju jednim od najvećih suvremenih talijanskih dramskih pisaca, a dramu »Suđenje Isusu« najvećim piščevim uspjehom. U dva čina i jednoj međugri pisac nas uvodi u potresnu dramu potresnih sudionika. Treba ponoviti suđenje Isusu iz Nazareta. I to čine na improviziranoj pozornici sami Židovi koji se potaknuti, izazvani ili spontano ponoseni javljaju da budu suci, branitelji, svjedoci ili gledatelji u predstavi koja teče u znaku napetosti, predbacivanja, međusobnog optuživanja i poistovjećivanja s osobama koje je povijest dovela na poprište krvavog događaja koji se zbio 14. Nisana godine 783. ab urbe condita, a koji je završio vješanjem na križ nevino optuženog Krista. Da li su progonstva koja traju već dvije tisuće godina i koja su samo u ovom našem stoljeću proklamiranog humanizma stajala Židove šest milijuna mrtvaca, posljedica onoga križa podignuta jednog dana na gori Kalvariji? — pita se jedan od članova sudskog vijeća. Kao svjedoci pojavljuju se Marija iz Nazareta, Marija Magdalena, Josip, Petar, Ivan Toma, Juda, Kajfa i Pilat, te Lazar. Gledaoci su na svoj način uvučeni u tu predstavu. Oni su na koncu braneci Krista optuživali sebe. Posebno je dojmljiv drugi dio drame u kojoj dolazi do kolektivne ispovijedi i poistovjećivanja. Plavuša najednom otkriva sebe u liku Marije Magdale, žena sa sinom prepoznaje se u Mariji, provincijalac u razvratnom sinu, a član sudskog vijeća David

koji se denuncijacijom riješava muža svoje ljubavnice, otkriva svoju sličnost s Judom izdajicom. Tragičnost te izdaje dobija novu dimenziju činjenicom da je izdani već bio na putu da postane kršćanin, a izdajica je svojim izdajstvom pokušao uzeti izdanom njegovu vjeru i tako ga zauvijek usutkati. Proces završava u jednom krešendu koji briše granice između »onog vremena« i »ovog našeg vremena«. Nema više ni Židova, ni kršćana već postoji samo jedna velika obitelj grešnika koja moli za oprostjenje.

Objavljivanjem ove knjige HKD sv. Ćirila i Metoda čini još jedan napor da našu čitateljsku publiku upozna s djelima suvremenih književnika kršćanske inspiracije. Fabbrijeva je drama jedno ugodno iznenađenje i osvježanje za naše prilike u kojima vlada siromaštvo dramskih ostvarenja religioznog sadržaja. Vjerujem da će drama naći i oduševljenih mladih poklonika koji će na pozornicama naših župskih dvorana biti u stanju da nam izvedbom tog djela dočaraju najveću dramu koja se je ikada zbila u povijesti čovječanstva, — Jeruzalemski proces! Drama je tu. Traže se samo redatelj i glumci. Započnimo!

Nekoliko prigovora prijevodu. Jezik je korektan. Odlikuje se lakoćom i jasnoćom. Tim više nas iznenađuju izrazi i riječi kojima nema mjesta u našem književnom jeziku: »lični« (str. 15, 46, 69), »postepeno« (str. 33), »naprosto« (str. 42), »saučesništvo« (str. 78), »udesi« (str. 132) ...

Juraj KOLARIĆ

NUK, VILIM, *Crkveni priručnik za rimokatoličke župe grada Zagreba i okolice* (Zagreb 1973) 100 str. Izdavač: HKD sv. Ćirila i Metoda

Dekan Zagrebačkog dekanata Dr. Vilim Nuk uočio je potrebu da se župnicima i vjernicima glavnog grada Hrvatske i njegove neposredne okolice pruži informator koji će im poslužiti da se u našem velegradu, koji stalno podliježe promjenama u nazivima ulica, mogu brzo snaći i odrediti kojoj župi pripadaju. Stvar je od velike važnosti posebno za vjernike, koji prigodom krštenja, potvrde, sprovoda, sklapanja ženid-